

Socialdemokratiet finder ikke, at der bør afholdes folkeafstemning om NATO's udvidelse. En folkeafstemning herom ville i realiteten komme til at handle om, hvorvidt vi i Danmark kan godkende Polen, Tjekkiet og Ungarns optagelse i NATO, og det kan vel ikke være SF's mening, at vi her i Danmark skal holde en folkeafstemning om, hvorvidt selvstændige lande, der selv ønsker medlemskab i NATO, skal optages som medlemmer eller ej? I øvrigt må jeg minde om, at der ikke er tradition for at afholde folkeafstemninger ved NATO-udvidelser. Der er således ingen fortilfælde fra tidligere udvidelser, og ingen andre NATO-lande planlægger lignende folkeafstemninger.

Det er også vigtigt at gøre sig klart i denne debat, at der, som det allerede er nævnt af udenrigsministeren, ikke er tale om suverænitetssafgivelse i forbindelse med beslutningen om at optage nye medlemmer i NATO, men alene tale om udvidelse af et mellemstatsligt samarbejde. Må jeg også minde om, at der i grundloven er fastsat regler for, hvordan det skal ske, nemlig ved en beslutning her i Folketinget. Det var denne fremgangsmåde, vi fulgte, da vi selv blev medlem af NATO, og det er denne fremgangsmåde, vi har brugt, når der senere er optaget nye medlemmer i NATO.

På baggrund heraf ser Socialdemokratiet ingen grund til at ændre den hidtidige fremgangsmåde, selv om et stort flertal formodentlig ville stemme ja ved en sådan folkeafstemning, og Socialdemokratiet skal hermed afvise forslaget.

Svend Aage Jensby (V):

Jeg mener ikke, der er noget emne, der i den grad har interesseret pressen og befolkningen i lang tid her i Danmark mere end netop spørgsmålet om udvidelsen af NATO. Enhver, der har ønsket at skaffe sig en viden om de efter min mening positive perspektiver, der ligger i udvidelsen, har haft rig mulighed for det, og debatten har på intet tidspunkt været ensidig. Der har været sagt for og imod både her i landet og i udlandet, og enhver har kunnet danne sig en selvstændig holdning til spørgsmålet.

Vi mener ikke, der overhovedet er behov for en folkeafstemning. Jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at hvis der kom en folkeafstemning, ville resultatet blive et overvældende flertal for at gennemføre udvidelsen; men af de grunde, også af mere forfatningsretlig karakter, som

udenrigsministeren på så fortræffelig vis har været inde på, kan Venstre ikke støtte forslaget.

Jens Jørgensen (KF):

Det Konservative Folkeparti deler den holdning, som både udenrigsministeren og Venstres og Socialdemokratiets ordførere gav udtryk for. Det gør vi med baggrund i, at NATO – The North Atlantic Treaty Organisation – siden organisationen blev skabt i 1949, har været en sikkerhedspolitisk succes, sådan som vi har oplevet det. Man kan være modstander eller tilhænger af den, men det, der var ideen bag den, nemlig at en række europæiske lande slog sig sammen og forsvars- og udenrigspolitisk sagde: Hertil og ikke længere, har båret frugt.

Der var ingen folkeafstemning i 1949, og udenrigsministeren har gjort opmærksom på, at NATO er blevet udvidet i 1952, 1955 og 1982 – og man kan alt efter temperament, som udenrigsministeren også gjorde opmærksom på, føje til, at den seneste udvidelse skete efter Berlins murens fald i november 1989. Men ingen folkeafstemning, ingen kompetenceafgivelse og ingen suverænitetsoverførsel til anden myndighed. Det er en konsekvent og logisk udvidelse af et udenrigs- og forsvarspolitisk samarbejde, som vi havde lejlighed til at gennemdrøfte og udveksle argumenter for eller imod under behandlingen af det forrige punkt på Folketingets dagsorden i dag.

Det Konservative Folkeparti afviser derfor SF's forslag om en folkeafstemning om emnet, og jeg skal føje til på CD's vegne, at også de vil afvise en folkeafstemning.

Jørgen Estrup (RV):

Beslutningsforslaget om at afholde en folkeafstemning om disse ratifikationer kan man jo vurdere på forskellig måde. Man kan tage udgangspunkt i formalia og sige, at vi ikke har nogen tradition for at lave folkeafstemninger om udvidelser, og man kan også sige, at der ikke sker nogen suverænitetssafgivelse i forbindelse med ratifikation, og at der derfor ikke er noget behov. Men det er da klart, at hvis man ser på grundlovens § 42, er der en mulighed, og derfor må vi selvfølgelig kigge på realia, dvs. begrundelsen for at afholde en sådan folkeafstemning.

Hvordan man end vender og drejer det, vil det at afholde en sådan folkeafstemning være at sætte spørgsmålstegn ved selvbestemmelsesretten i de tre lande, der nu er tale om som en del